

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΚΠΟΝΗΣΗ-ΕΓΚΡΙΣΗ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΙΣΧΥΟΝΤΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

§ 1. Γενικά - Ισχύον σύστημα πολεοδομικού σχεδιασμού.....	1
§ 2. Η πορεία και εξέλιξη του πολεοδομικού σχεδιασμού	2
I. Παλαιό πολεοδομικό καθεστώς ν.δ. της 17-7-1923 «περί σχεδίων πόλεων»....	2
A. Βασικές ρυθμίσεις	2
B. Έννοια - Κύρια χαρακτηριστικά.....	6
II. Ισχύον γενικό πολεοδομικό καθεστώς για την ίδρυση (έγκριση), ένταξη και επέκταση των πόλεων και γενικότερα των οικισμών (ν. 1337/1983, όπως συμπληρώθηκε με το ν. 2508/1997 και ισχύει σήμερα)	8
§ 3. Έκταση εφαρμογής του (παλαιού) πολεοδομικού καθεστώτος του ν.δ. της 17-7-1923 μετά την ισχύ του ν. 1337/1983 (νέου πολεοδομικού καθεστώτος)	10
§ 4. Σχέση παλαιού (ν.δ. 17-7-1923) και νέου (ν. 1337/1983) πολεοδομικού καθεστώτος.....	12
I. Επέκταση του νέου στο παλαιό καθεστώς	12
II. Εφαρμογή διατάξεων του παλαιού στο νέο πολεοδομικό καθεστώς	18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

§ 1. Τροποποίηση εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων.....	19
I. Γενικά - Περιορισμένη εφαρμογή πολεοδομικού καθεστώτος ν.δ. 17-7-1923: κατά κανόνα σε τροποποιήσεις ήδη εγκεκριμένων και κατ' εξαίρεση ιδρύσεις (εγκρίσεις) νέων ρυμοτομικών σχεδίων.....	19
II. Έννοια τροποποίησης ρυμοτομικού σχεδίου	21
III. Τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου και Περιβάλλον.....	23
IV. Είδη τροποποιήσεων.....	24
A. Γενική και μερική τροποποίηση	24
B. Τροποποίηση ευρείας και εντοπισμένης (τοπικής, σημειακής) έκτασης	26

V. Αρμοδιότητα τροποποίησης ρυμοτομικών σχεδίων μετά το ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «Καθηλικράτνης»).....	34
Α. Διοικητική αναδιάρθρωση της Χώρας και πολεοδομικός σχεδιασμός.....	34
Β. Αρμοδιότητες έγκρισης τροποποίησης ρυμοτομικών σχεδίων	35
1. Ο κανόνας: Ο Πρόεδρος Δημοκρατίας (έκδοση π.δ. με πρόταση του Υπουργού ΠΕΚΑ).....	35
2. Οι εξαιρέσεις: Πολεοδομικές αποφασιστικές αρμοδιότητες της Αποκεντρωμένης (κρατικής) Διοίκησης και της αιρετής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης	35
§ 2. Τροποποίηση ρυμοτομικού σχεδίου σε συμμόρφωση με δικαστική απόφαση.....	36
§ 3. Περιπτώσεις παρεμβάσεων σε εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια που δεν υπάγονται στη διαδικασία του ν.δ. της 17-7-1923.....	41
I. Πολεοδομική αναμόρφωση προβληματικών περιοχών εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως	42
Α. Παλαιά ρύθμιση άρθρου 13 ν. 1337/1983	42
Β. Νέα ρύθμιση: άρθρο 15 ν. 2508/1997 – Πολεοδομική αναμόρφωση προβληματικών περιοχών εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως.....	45
II. Σχέδια Οργανωμένης Ανάπτυξης Αστικών Περιοχών.....	48
Α. Έννοια - Περιεχόμενο.....	48
Β. Διαδικασία εκπόνησης, έγκρισης και εφαρμογής.....	49
Γ. Πολεοδομική φύση	51
III. Ανάπλαση περιοχής ρυμοτομικού σχεδίου	52
Α. Πολεοδομική ανάπτυξη - Αναμόρφωση οικιστικών περιοχών.....	52
1. Έννοια και σχέση πολεοδομικής ανάπτυξης και αναμόρφωσης.....	52
2. Έννοια και σχέση πολεοδομικής αναμόρφωσης και ανάπτυξης	52
Β. Ανάπλαση πόλεων και οικισμών.....	54
1. Έννοια - Προϋποθέσεις.....	54
2. Είδη - Μορφές πολεοδομικών αναπλάσεων	55
3. Προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση της ανάπτυξης πόλεων.....	55
Γ. Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη περιοχών.....	56
Δ. Διάκριση ανάπτυξης από την αναμόρφωση προβληματικής περιοχής	56
§ 4. Παρέμβαση σε υπάρχοντα οικισμό με πληθυσμό μέχρι 2000 κατοίκους - Τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο.....	57
I. Πολεοδομικό καθεστώς π.δ. 20/30-8-1985	57
II. Πολεοδομικό καθεστώς ν. 2508/1997	58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

§ 1. Έννοια ρυμοτομικού σχεδίου ή σχεδίου πόλεως.....	61
§ 2. Τα δομικά στοιχεία (χώροι) του σχεδίου	63
I. Διάκριση των στοιχείων	63
II. Ανάλυση των στοιχείων	65
A. Κοινόχρηστοι χώροι.....	65
1. Συνταγματική προστασία	65
2. Ενδεικτική απαρίθμηση	70
3. Τρόποι κτήσης της ιδιότητας της κοινοχρησίας.....	71
<i>A) Κτήση από το νόμο.....</i>	<i>71</i>
1) Με συντέλεια της απαλλοτρίωσης	71
2) Με παραίτηση των ιδιοκτητών (επίσπευση έγκρισης του σχεδίου από ιδιοκτήτες).....	72
3) Με αμνημονεύτου χρόνου παραγραφή	75
<i>B) Κτήση με ιδιωτική βούληση</i>	<i>78</i>
4. Μετατροπή ιδιωτικών κοινόχρηστων χώρων σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους.....	79
5. Μη δυνατότητα σχηματισμού εντός σχεδίου πόλεως κοινόχρηστων χώρων από ιδιωτική βούληση	83
6. Προστασία των κοινόχρηστων χώρων	89
<i>A) Κοινόχρηστοι χώροι και δικαίωμα προσωπικότητας</i>	<i>89</i>
<i>B) Ποιες κατασκευές επιτρέπονται στους κοινόχρηστους χώρους</i>	<i>91</i>
B. Δομήσιμοι χώροι: ιδιωτικοί (οικόπεδα) και κοινωφελείς χώροι.....	93
1. Ιδιωτικοί χώροι (οικόπεδα).....	93
2. Κοινωφελείς χώροι.....	95
<i>A) Γενική ρύθμιση</i>	<i>95</i>
<i>B) Ειδική ρύθμιση για σχολικά κτίρια</i>	<i>101</i>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

§ 1. Ύπαρξη εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου κατά τη διαδικασία του ν.δ. της 17-7-1923 και μεταβολή των δομικών στοιχείων του	105
§ 2. Ανάγκη τροποποίησης του εγκεκριμένου σχεδίου	106
I. Κάλυψη πολεοδομικών αναγκών (έννοια κοινής ανάγκης).....	106
II. Διάφοροι άλληλοι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά την τροποποίηση (υπάρχουσα κατάσταση - οικονομική επιβάρυνση ΟΤΑ - ιδιωτικά συμφέροντα) ...	117
§ 3. Περιορισμοί στην τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου	123

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

§ 1. Κίνηση της διαδικασίας εκπόνησews	129
I. Ποιος κινεί τη διαδικασία	129
II. Πρωτοβουλία δήμου ή κοινότητας	131
III. Πρωτοβουλία (αυτεπάγγελτη, οικειοθελής) Διοίκησης	136
IV. Επίσπευση (πρωτοβουλία) ιδιοκτητών (φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου).....	139
A. Γενικά.....	139
B. Εξασφάλιση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων	142
Γ. Η τύχη των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων που καταργούνται με την τροποποίηση του σχεδίου	143
§ 2. Σύνταξη της μελέτης (σχεδίου) τροποποίησης	144
I. Αποτύπωση - διερεύνηση της υπάρχουσας κατάστασης - Σύνταξη τοπογραφικού και χωροσταθμικού χάρτη.....	144
II. Κατάρτιση δικαιολογητικής έκθεσης	147
III. Παράλληλες ενέργειες: απαγόρευση - αναστολή οικοδομικών εργασιών.....	147
§ 3. Δημοσιότητα της μελέτης (σχεδίου) τροποποίησης	152
I. Τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας	152
II. Αντιρρήσεις - ενστάσεις ενδιαφερομένων.....	155
III. Συνέπειες της μη τήρησης των διατυπώσεων δημοσιότητας της μελέτης.....	161
IV. Κριτική της τήρησης των διατυπώσεων δημοσιότητας	162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ

§ 1. Υποβολή της μελέτης στη Διοίκηση (Υπουργείο ΠΕΚΑ, Αποκεντρωμένη Διοίκηση) ή τη δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση	165
I. Προαπαιτούμενα στοιχεία για την υποβολή της μελέτης.....	165
II. Ενέργειες της Διοικήσεως – Εισαγωγή της μελέτης στο Συμβούλιο Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (ΣΧΟΠ)	165
§ 2. Έγκριση της μελέτης (σχεδίου) τροποποίησης	169
§ 3. Δημοσίευση της διοικητικής πράξης έγκρισης και των σχετικών διαγραμμάτων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως	170
§ 4. Προσβολή της διοικητικής πράξης έγκρισης της τροποποίησης	175
I. Διοικητική προστασία.....	175
A. Πριν την ισχύ του ν. 3852/2010	175
B. Μετά την ισχύ του ν. 3852/2010	182
II. Δικαστική προστασία (αίτηση ακυρώσεως)	182

§ 5. Νομική και πολεοδομική φύση της ίδρυσης και τροποποίησης του ρυμοτομικού σχεδίου	187
I. Νομική φύση	187
II. Πολεοδομική φύση	189

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

§ 1. Το σύνθετο περιεχόμενο του ρυμοτομικού σχεδίου: καθορισμός κοινόχρηστων και οικοδομήσιμων χώρων, όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσης των κτιρίων	197
§ 2. Έννοια - Νομική φύση και έκταση επιβολής των όρων και περιορισμών δόμησης	198
I. Έννοια	198
A. Όροι δόμησης	198
B. Χρήση κτιρίων	201
II. Καθορισμός και έκταση των όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσης των κτιρίων	202
III. Νομική φύση των όρων και περιορισμών δόμησης και χρήσης των κτιρίων ...	202
§ 3. Διαδικασία θεσπίσεως των όρων και περιορισμών δόμησης των κτιρίων	205
§ 4. Χρήσεις κτιρίων και χρήσεις γης	207
I. Καθορισμός χρήσεων κτιρίων.....	207
II. Μη κατηγοριοποίηση των χρήσεων γης – Μικτές χρήσεις – Οργανική πόλη.....	210
III. Δυνατότητα αποφυγής καθορισμού μη συμβατών χρήσεων γης – Καθορισμός περιοχών για βιομηχανικές εγκαταστάσεις και αποθήκες σε ιδιαίτερο τμήμα εντός ή και εκτός σχεδίου πόλεως	211

ΜΕΡΟΣ II

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΤΟΥ Ν.Δ. ΤΗΣ 17.7.1923

§ 1. Αρμοδιότητες εφαρμογής και τροποποίησης ρυμοτομικών σχεδίων	215
I. Ν. 3852/2010 «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»	215
A. Αποκεντρωμένη Διοίκηση	216
B. Αιρετή Περιφέρεια (δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση)	216

Γ. Δήμος (πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση)	217
II. Παρατηρήσεις επί των ρυθμίσεων του ν. 3852/2010.....	218
Α. Αποκεντρωμένη Διοίκηση	218
Β. Περιφέρεια	219
Γ. Δήμος	220
Δ. Συμπέρασμα: Περιορισμένη και με τον «Καλλικράτη» η μεταβίβαση πολιεοδομικών αρμοδιοτήτων στην τοπική αυτοδιοίκηση	221
§ 2. Διαδικασίες εφαρμογής πολεοδομικών σχεδίων	222
§ 3. Έκταση εφαρμογής της διαδικασίας του ν.δ. της 17.7.1923	224
§ 4. Τεχνική και νομική εφαρμογή.....	226
I. Τεχνική εφαρμογή.....	226
Α. Εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου στο έδαφος	226
1. Υψομετρικός καθορισμός - Υψομετρική μελέτη	226
2. Διαφορές μεταξύ του αρχικού εγκεκριμένου σχεδίου και των σχεδιαγραμμάτων εφαρμογής - Αποτύπωση σε μεγαλύτερη κλίμακα ...	232
Β. Ασυμφωνία μεταξύ του εγκεκριμένου σχεδίου και της εφαρμογής του στο έδαφος - Διόρθωση ή τροποποίηση του σχεδίου	233
II. Νομική εφαρμογή	241
Α. Πράξεις ρυμοτομίας, προσκύρωσης, τακτοποίησης και αναλογισμού αποζημίωσης.....	241
Β. Υποχρεωτικότητα των πράξεων εφαρμογής και διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης.....	242

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΜΟΤΟΜΗΣΗ (ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ) ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

§ 1. Γενικά περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως	245
§ 2. Κήρυξη της απαλλοτριώσεως για την εφαρμογή σχεδίου πόλεως (ρυμοτομική απαλλοτριώση)	249
I. Κήρυξη λόγω ρυμοτομίας, προσκύρωσης και τακτοποίησης και αναλογισμού αποζημίωσης	249
Α. Έννοια.....	249
Β. Τρόπος και χρόνος κήρυξης της απαλλοτριώσεως.....	251
II. Κήρυξη λόγω καθορισμού από το σχέδιο πόλεως χώρων για ανέγερση κοινοφελών κτιρίων	253
Α. Επιλογή χώρων για την ανέγερση κοινοφελών κτιρίων και εγκαταστάσεων	253
Β. Κήρυξη της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως	260

§ 3. Ανάκληση - άρση της αναγκαστικής απαλλοτριώσης για την εφαρμογή σχεδίου πόλεως	261
I. Αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτριώσης (πάροδος 18μήνου από τον δικαστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης)	261
II. Μη αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτριώσης (πάροδος ευλόγου χρόνου από την κήρυξη της απαλλοτριώσης ή της δέσμευσης του ακινήτου).....	264
III. Τρόπος άρσης της απαλλοτριώσης (ουσιαστική και τυπική άρση) – Υποχρέωση και άρνηση εκπλήρωσης της υποχρέωσης της Διοίκησης – Προσφυγή στο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο του τόπου του ακινήτου	267
IV. Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τη δικαστική απόφαση άρσης: Υποχρεωτική τροποποίηση του σχεδίου για επανεπιβολή της απαλλοτριώσης	271
V. Υποχρέωση εισφοράς σε γη μετά τον αποχαρακτηρισμό του ακινήτου ως κοινόχρηστου χώρου	279

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΑΡΤΙΟΤΗΤΑ - ΚΑΤΑΤΜΗΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ

§ 1. Αρτιότητα - Οικοδομησιμότητα οικοπέδων	283
I. Γενικά - Έννοια οικοπέδου.....	283
II. Νομικό πλαίσιο αρτιότητας οικοπέδων	288
III. Η γενική ρύθμιση αρτιότητας των οικοπέδων. Άρθρα 42 επ. ν.δ. 17.7.1923	289
IV. Εξαιρέσεις (επιεικείς ρυθμίσεις) από τη γενική αρχή της αρτιότητας των οικοπέδων	291
A. Καθορισμός αρτιότητας σύμφωνα με το ΓΟΚ (άρθρο 6).....	291
1. Οικόπεδο που εντάσσεται στο σχέδιο μετά τη δημοσίευση του ΓΟΚ.....	294
2. Οικόπεδο που βρίσκεται σε ρυμοτομικό σχέδιο κατά τη δημοσίευση του ΓΟΚ.....	295
B. Η αρτιότητα των οικοπέδων κατά το άρθρο 25 του ν. 1337/1983.....	297
V. Οικόπεδα άρτια κατά τον κανόνα ή την παρέκκλιση.....	302
§ 2. Κατάτμηση ακινήτων	305
I. Έννοια - Σχέση κατάτμησης και μεταβίβασης ακινήτων	305
II. Υπαίτια και ανυπαίτια κατάτμηση - Παράνομη και νόμιμη κατάτμηση	307
III. Κατάτμηση και αρτιότητα	307
IV. Απαγόρευση κατάτμησης	308
V. Κατάτμηση και τακτοποίηση.....	316

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΠΡΟΣΚΥΡΩΣΗ - ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΩΝ

§ 1. Έννοια προσκύρωσης - τακτοποίησης	319
§ 2. Τακτοποίηση ακινήτων	321
I. Ποια ακίνητα χρειάζονται τακτοποίηση.....	321
II. Υποχρέωση και διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης	325
III. Προϋποθέσεις τακτοποίησης ακινήτων.....	329
A. Τακτοποίηση ακινήτου σε σχέδια πόλεων του ν.δ. της 17.7.1923.....	329
B. Τακτοποίηση ακινήτων σε περιοχές εντάξεων ή επεκτάσεων του ν. 1337/1983	331
§ 3. Προσκύρωση μη αρτίων ακινήτων (κοινή προσκύρωση)	331
§ 4. Ειδικές περιπτώσεις και συμπληρωματικές ρυθμίσεις προσκύρωσης και τακτοποίησης	333
I. Ν.δ. της 17-7-1923	333
A. Τακτοποίηση και προσκύρωση οικοπέδων με οικοδομές (οικοδομημένα οικόπεδα).....	333
B. Απαγόρευση δόμησης όταν υπάρχουν τακτοποιητέα όμορα οικόπεδα	336
Γ. Τακτοποίηση «τυφλών» οικοπέδων.....	337
II. Ν.δ. 690/1948.....	340
A. Τακτοποίηση του άρθρου 3 (ευεργετικές διατάξεις)	340
B. Συνοπλογοισμός των μεσοτοιχών για την αρτιότητα του οικοπέδου	341
Γ. Τακτοποίηση μη αρτίου κατά το εμβαδόν οικοπέδου με προσκύρωση τμήματος γειτονικού αρτίου οικοπέδου	342
Δ. Συνένωση των μη αρτίων οικοπέδων	344
E. Προσκύρωση καταργούμενου κοινόχρηστου χώρου για αρτιοποίηση ή τακτοποίηση οικοπέδων	347
1. Δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι.....	347
2. Ιδιωτικοί κοινόχρηστοι χώροι.....	353
ΣΤ. Μη εφαρμογή του άρθρου 3 του ν.δ. 690/1948 λόγω υπαίτιας κατάτμησης των οικοπέδων	359
III. Άρθρο 24 νέου ΓΟΚ (ν. 1577/1985).....	361
A. Γενικά.....	361
B. Οικόπεδο που δεν μπορεί να τακτοποιηθεί για την απόκτηση προσώπου κατά τον κανόνα ή την παρέκκλιση	362
Γ. Προσκύρωση καταργούμενου κοινόχρηστου χώρου σε «τυφλό» οικόπεδο	364
Δ. Προσκύρωση οικοπέδου που δεν μπορεί να αρτιοποιηθεί με τις διατάξεις του ν.δ. 690/1948.....	365
E. Προσκύρωση οικοπέδων που δεν επιδέχονται τακτοποίηση.....	366

ΣΤ. Άλλες ρυθμίσεις	367

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΡΥΜΟΤΟΜΙΑΣ - ΠΡΟΣΚΥΡΩΣΗΣ - ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

§ 1. Τηρητέα διαδικασία σε περίπτωση επίσπευσης της εφαρμογής του σχεδίου πόλεως από τον Δήμο ή Κοινότητα ή οποιονδήποτε άλλο εκτός από το Δημόσιο	369
I. Γενικά	369
II. Προκαταρκτική διαδικασία προσκύρωσης	370
III. Σύνταξη και έγκριση πράξεων ρυμοτομίας, προσκύρωσης - τακτοποίησης και αναλογισμού αποζημίωσης	371
A. Έννοια - Περιεχόμενο - Δικαιολογητικός λόγος	371
B. Κίνηση της διαδικασίας σύνταξης της πράξης ρυμοτομίας, προσκύρωσης και αναλογισμού	375
Γ. Υπόδειξη των ορίων των ακινήτων από τους ιδιοκτήτες	377
Δ. Σύνταξη της πράξης - Ενστάσεις ιδιοκτητών	381
E. Έγκριση (κύρωση) της πράξης ρυμοτομίας και αναλογισμού από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας (Γ.Γ.Π.)	382
ΣΤ. Προσφυγή στον Υπουργό ΠΕΚΑ κατά της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας	388
Ζ. Αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου	391
IV. Μη δυνατή, μετά τον ν. 1337/1983, η σύνταξη της πράξης ρυμοτομίας κ.λπ. σε περίπτωση υποβολής αίτησης χορήγησης αδειάς οικοδομής σε ρυμοτομούμενο ακίνητο	393
§ 2. Τηρητέα διαδικασία σε περίπτωση επίσπευσης της εφαρμογής του σχεδίου πόλεως από το Δημόσιο	397
I. Δυνατότητα επισπεύσεως από το Δημόσιο	397
II. Μη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 32 επ. του ν.δ. της 17.7.1923	398
§ 3. Ευθύνη του κράτους και όχι μόνο των δήμων για την απόκτηση των κοινόχρηστων χώρων	399

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΛΟΓΩ ΡΥΜΟΤΟΜΙΑΣ - ΠΡΟΣΚΥΡΩΣΗΣ -ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

§ 1. Διαδικασία καταβολής αποζημίωσης για την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου	407
§ 2. Προσκύρωση - Τακτοποίηση	408

§ 3. Ρυμοτόμηση ακινήτων	409
I. Διάνοιξη ή διεύρυνση κοινόχρηστων χώρων με επίσηυση του ΟΤΑ ή οιοδήποτε τρίτου εκτός από το Δημόσιο.....	409
A. Υποχρέωση ιδιοκτητών ακινήτου: Ωφελούμενοι παρόδιοι ιδιοκτήτες.....	410
1. Ένοια.....	410
2. Έκταση αποζημίωσης (15μετρα ηωρίδα).....	415
3. Αυτοαποζημίωση	420
B. Υποχρέωση Δήμου ή Κοινότητας	420
Γ. Τρόπος αναλογισμού αποζημίωσης	421
1. Γενικά.....	421
2. Διάνοιξη οδών	421
3. Διαπλάτυση (διεύρυνση) οδών	425
4. Μετάθεση (μετατόπιση) οδού.....	427
5. Διάνοιξη πλατειών και ριοιών, πηην οδών, κοινόχρηστων χώρων.....	428
A) Κατάληψη οικοπέδων καθ' όλο το πλάτος του κοινόχρηστου χώρου.....	428
B) Κατάληψη εν μέρει οικοπέδων και εν μέρει παλαιών οδών	430
6. Διάνοιξη πλατειών και ριοιών, πηην οδών, κοινόχρηστων χώρων ή λόγω τροποποίησης του σχεδίου πόλης.....	431
7. Διεύρυνση πλατειών και ριοιών, πηην οδών, κοινόχρηστων χώρων ή λόγω τροποποίησης του σχεδίου πόλης.....	432
8. Εισφορά για τη διάνοιξη ευρέων κοινόχρηστων χώρων	432
9. Αναλογισμός αποζημίωσης για διάνοιξη οδών άνω των 30 μέτρων με επίσηυση του Δημοσίου.....	433
A) Υπόχρεοι αποζημίωσης.....	433
B) Τρόπος υπολογισμού αποζημίωσης	434
II. Εφαρμογή σχεδίου πόλης με επίσηυση του Δημοσίου	435
III. Επίσηυση εφαρμογής σχεδίου πόλης από ιδιώτες (ιδιοκτήτες).....	437

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ

§ 1. Το δικαίωμα του ιδιοκτήτη για δικαστικό προσδιορισμό της αποζημίωσης και η παραγραφή του	439
§ 2. Προσδιορισμός αποζημίωσης	442
I. Αποζημίωση πλήρης	442
II. Είδος αποζημίωσης: αποζημίωση χρηματική και σε ακίνητο περιουσιακό στοιχείο	444
§ 3. Απαλλοτρίωση τμήματος ακινήτου (τμηματική απαλλοτρίωση)	444

§ 4. Δικαστικός προσδιορισμός της αποζημίωσης	447
I. Αρμόδια δικαστήρια και διαδικασία - Προσωρινός προσδιορισμός αποζημίωσης	447
II. Οριστικός προσδιορισμός	459
§ 5. Περάτωση της διαδικασίας ρυμοτομίας, προσκυρώσεως και τακτοποιήσεως	464
I. Συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτριώσεως	464
II. Τμηματική εφαρμογή του σχεδίου πόλεως	470
III. Χρονικός προσδιορισμός της συντέλεσης της απαλλοτριώσεως λόγω ρυμοτομίας, προσκυρώσεως ή τακτοποιήσεως	476
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	479
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	483